

Jaarverslag Wereldkinderen

20
17

	Pagina
Woord vooraf	3
1. Visie Wereldkinderen	4
<i>Sanet Fagan, familieprogramma Zuid-Afrika</i>	6
2. Belangrijkste resultaten 2017	7
<i>Angela Hu, contactpersoon adoptie China</i>	9
3. Familieprogramma's	10
4. Adoptie	14
<i>Jim De, familieprogramma India</i>	18
5. Vrijwilligers	19
<i>Morten Skovdal, familieprogramma Kenia</i>	21
6. Fondsenwerving en inkomsten uit adoptie	22
7. Bestuur en organisatie	24
8. Verslag van de Raad van Toezicht	28
9. Verkorte jaarrekening 2017	32

Woord vooraf

In 2017 zetten we een aantal belangrijke stappen voor onze organisatie en voor het adoptiewerkveld in het algemeen. Veel aandacht ging uit naar behoud en ontwikkeling van adoptiecontacten. Kwaliteit en een goede borging van adoptieprocedures was en is van groot belang. Daartoe willen we goed op de hoogte blijven van procedures en regelgeving in de landen van herkomst. Daarom investeerden we het afgelopen jaar in werkbezoeken aan meerdere landen.

Afgelopen jaar daalden zowel de nieuwe aanmeldingen als het aantal aankomsten van kinderen licht. Dit was in lijn met de verwachting voor 2017. Landelijk zijn de aantallen adopties stabiel gebleven ten opzichte van 2016. Voor Wereldkinderen had de daling vooral te maken met de teruglopende adopties vanuit China. De andere vaste contacten bleven stabiel.

Wereldkinderen stond en staat voor een aantal belangrijke keuzes en ondernam in 2017 stappen om ook in de toekomst haar activiteiten te waarborgen. We namen afscheid van het pand aan

de Riouwstraat, waar jaren geschiedenis liggen, zowel voor de organisatie als voor de duizenden adoptieouders. Zo werd ook het nieuwe strategisch beleid voor de komende jaren ontwikkeld. Daarin stelden we vast dat de combinatie van familieprogramma's en interlandelijke adoptie Wereldkinderen uniek maakt. Dat blijft dan ook voor de komende jaren onze richting.

Tegelijk constateerden we dat er meer behoefte is aan service door kennis en informatie toegankelijker te maken. We onderzoeken dan ook welke nieuwe diensten we kunnen leveren, bijvoorbeeld op het gebied van vragen over afkomst.

Het adoptieveld verandert sterk momenteel en Wereldkinderen beweegt daarin mee. Adoptie blijft wat ons betreft een goede kinderbeschermingsmaatregel. We zullen ons daarom blijven inzetten om kinderen voor wie geen thuis in eigen land mogelijk is, een thuis in Nederland te bieden.

Froukje Zwaga
Directie Wereldkinderen

Visie wereldkinderen

Ieder kind heeft recht op een liefdevolle jeugd. Kinderen moeten kunnen opgroeien in de beschermende omgeving van een gezin of familie. Voor veel kinderen is dit recht niet vanzelfsprekend. Wereldkinderen komt op voor de rechten en het welzijn van kwetsbare kinderen in ontwikkelingslanden.

We werken samen met lokale organisaties die voorkomen dat kinderen op straat of in een kindershuis terechtkomen. Als opgroeien binnen de eigen familie niet mogelijk is, zien wij een lokaal pleeggezin als goed alternatief. Is dat niet haalbaar, dan bemiddelen we bij interlandelijke adoptie.

Wij zien adoptie als een internationale kindbeschermingsmaatregel. Daarom zoeken wij voor kinderen geschikte gezinnen in Nederland. Hierbij is respect voor de afkomst van een kind, voor de ouders die het kind afstaan en voor de adoptieouders leidend. Wij zetten ons in om kennis over adoptie in binnen- en buitenland te vergroten. Wij zoeken samenwerking met betrouwbare organisaties

met transparante procedures waardoor het belang van het kind is gewaarborgd.

Onze visie komt overeen met het Kinderrechtenverdrag van de Verenigde Naties (art. 21) en het internationaal Haags Adoptieverdrag.

Al onze activiteiten komen samen in het motto: 'Ieder kind heeft recht op een thuis'.

Interventiestrategie

In ons werk gaan we uit van onze interventiestrategie. Deze strategie bestaat uit vier pijlers die we verbeelden in vier stappen, waarbij de eerste stap prioriteit heeft boven de volgende.

De vier stappen van de interventiestrategie:

Gezinsversterking

Gezinsvervangings

1. Voorkomen dat families uiteenvallen

Wij steunen kinderen uit kwetsbare gezinnen om te voorkomen dat zij buiten de beschermende omgeving van hun familie op moeten groeien. Wij doen dit samen met lokale organisaties.

2. Terugkeer naar eigen familie

Kinderen die op straat opgroeien, in een kinderkuis wonen of op een andere manier gescheiden leven van hun familie, helpen wij samen met onze lokale partners terug te keren naar hun biologische familie of gemeenschap.

3. Vervangend thuis in eigen land

Wanneer kinderen echt niet bij hun eigen familie op kunnen groeien, maken we ons sterk voor het vinden van pleeggezinnen in eigen land. Wij steunen daarom organisaties met familieprogramma's voor pleegzorg of binnenlandse adoptie.

4. Interlandelijke adoptie

Als opgroeien in een veilig gezin in eigen land niet mogelijk is, dan bieden wij kinderen een kans om via interlandelijke adoptie een nieuw liefdevol thuis in Nederland te vinden. Wij volgen hierbij de afspraken uit het Haags Adoptieverdrag.

FAMILIEPROGRAMMA ZUID-AFRIKA

“We leiden lokale vrijwilligers op tot gezinsondersteuner, dat is de kracht van het project. We steunen vooral vrouwen, uit de townships zélf. Ze kennen de problemen én de mensen goed, waardoor ze sneller het vertrouwen krijgen van de hulpbehoevende families. We kunnen zo sneller actie ondernemen om de omstandigheden te verbeteren”, aldus directeur **Sanet Fagan** van SA Cares for Life in Zuid-Afrika. Met *cluster care* - mensen opleiden vanuit de gemeenschap zelf - wil de organisatie de eigen kracht van mensen benutten. Elke gezinsondersteuner heeft vijftien gezinnen onder haar hoede en begeleidt hen op weg naar een inkomen, opleiding en woning.

Belangrijkste resultaten in 2017

Familieprogramma's

- In 2017 steunden we elf programma's in tien landen. 1.799 kwetsbare kinderen kregen via deze programma's de kans om in eigen land in een gezinssituatie op te groeien.
- De contracten met onze partners in Zuid-Afrika, Burkina Faso, China, Colombia en India liepen in 2017 af en werden verlengd. Deze partners bieden onmisbare steun aan kwetsbare gezinnen die door armoede, geweld en/of ziekte uit elkaar dreigen te vallen.
- We bezochten onze partners in de Filipijnen, China, Thailand en Colombia. Alle bezoeken leverden een positief beeld op van de aanpak en resultaten van deze partners. We zagen onder andere dat directe steun aan kwetsbare gezinnen werd gecombineerd met een structurele verandering, zodat gezinnen zelfstandig verder kunnen.
- Het programmabeleid van Wereldkinderen werd herzien, met name de criteria voor

ondersteuning. Per 2018 vormen de VN-richtlijnen voor alternatieve zorg een strikt criterium bij het beoordelen van aanvragen. Verder zetten we stappen in kwaliteit en efficiency. We verminderen op termijn het aantal landen waar we familieprogramma's ondersteunen zodat we eenvoudiger kunnen monitoren. We werken dan alleen nog in landen waar we vaste contactpersonen hebben.

- We maakten een overzicht van fondsen waarbij we in 2018 aanvragen doen.
- Vanuit het Better Care Network Netherlands droeg Wereldkinderen bij aan de campagne tegen weeshuistoerisme. Voortdurende wisselingen van vrijwilligers is schadelijk voor kwetsbare kinderen in opvanghuizen. Met het vergroten van de kennis over alternatieve zorg wil Wereldkinderen met name jongeren wijzen op de schade die hun goede bedoelingen voor kinderen kunnen betekenen.

Adoptie

- In 2017 vonden we via vijftig bemiddelingen voor 52 kinderen een nieuw thuis in Nederland. De kinderen kwamen uit zes verschillende landen. Het gaat om 38 jongens en 14 meisjes in de leeftijd van één tot acht jaar.
- In 2017 ontvingen we 68 nieuwe aanmeldingen. We namen voor 36 aanvragen een intakegesprek af. We stuurden 44 aanvragen naar het buitenland.
- We bemiddelden voor het eerst voor Burkina Faso, een experimenteel contact. Voor twee kinderen uit Burkina Faso vonden we een nieuw thuis in Nederland. De procedure was duidelijk en verliep voorspoedig. Dit experimentele contact bouwen we komend jaar verder uit.
- Ook dit jaar evalueerden we de tevredenheid onder (aspirant-)adoptieouders over onze diensten. We kregen in 2017 een 7,7. Dat was iets lager dan in 2016, maar nog steeds een mooi cijfer!

- De gezamenlijke vergunninghouders werkten nauw samen bij de informatievoorziening richting de Tweede Kamer in reactie op het RSJ-rapport. Opiniestukken en informatiebrochures op alle belangrijke onderwerpen rondom adoptie werden gedeeld met Tweede Kamerleden. Ook in de hoorzitting over adoptie in mei 2017 traden de vergunninghouders gezamenlijk op.

Organisatie

- Halverwege 2017 verscheen het nieuwe meerjarenbeleidsplan: *Strategie-notitie 2019 en verder*. Wereldkinderen stond en staat voor een aantal belangrijke keuzes. In dit plan beschrijven we de stappen die nodig zijn om ook in de toekomst onze activiteiten op adoptie en familieprogramma's te waarborgen. Juist deze combinatie van familieprogramma's en interlandelijke adoptie is de kracht van Wereldkinderen. Deze richting zetten we de komende jaren dan ook voort.

- Wereldkinderen verhuisde naar de Bezuidenhoutseweg naar een prettige en goed bereikbare locatie die past bij de huidige teamsamenstelling. De verhuizing was meteen een kans om op te ruimen en zaken te archiveren.
- Het kleinere projectportfolio en de afnemende aantallen adopties noodzaakte een verdere reorganisatie en reductie in uren. Dit werd op positieve wijze ingezet.

CONTACTPERSOON ADOPTIE CHINA

Angela Hu is al veertien jaar de adoptiecontactpersoon in China. Voor honderden kinderen vond zij een thuis. Angela: "Ik zie adoptie als een positieve manier voor kinderen om toch in een gezin op te groeien. Vanaf het moment dat ik voor een kindje aan de slag ga, verzamel ik gegevens. Ik bezoek het kindertehuis en regel de registratie en de notaris. Ik faciliteer bij de procedures voor de adoptie." Angela kwam diverse malen naar Nederland om daar de ouders en de kinderen weer te ontmoeten. "Ik herinner me bijna alle kinderen, zelfs vaak nog hun koosnaampjes. Het is elke keer weer fantastisch om ze terug te zien en te zien hoe goed het met ze gaat."

Familieprogramma's

Samen met partnerorganisaties zetten wij ons in om kwetsbare kinderen in eigen land een veilig en liefdevol thuis te bieden. Met onze gezinsversterkende projecten willen we voorkomen dat families uiteenvallen.

Als opgroeien binnen de vertrouwde omgeving van hun eigen familie niet mogelijk is, zien wij een lokaal pleeggezin als een goed alternatief. In 2017 steunden we elf projecten van tien partnerorganisaties in tien landen. Het programmaportfolio werd in zijn huidige vorm voortgezet. Tegelijk werd een start gemaakt met het aanbrengen van meer focus. We kiezen daarbij voor vermindering van het aantal landen en een nadruk op resultaatgerichte interventiestrategieën. We versterken tevens onze positionering voor het werven van fondsen.

Financiering

Donaties van donateurs en van de Liberi Foundation zorgden voor het grootste deel van het budget voor onze programma's in 2017. Wereldkinderen kon daarnaast afgelopen jaar ook rekenen op een aantal actieve

Tabel: aantal kinderen in familieprogramma's 2017

Land	Naam projecten	Aantal kinderen
Burkina Faso	Orphelinat Diébougou	40
China	Liming onderwijsproject	70
Colombia	Creciendo Unidos	125
Ethiopië	OPRIFS	180
Filipijnen	Supplemental Feeding for Malnourished Children	60
Filipijnen	Tacloban	35
Haïti	La Maison L'Arc-en-Ciel	75
India	KARE	36
Kenia	WVP	703
Thailand	Siam-Care	232
Zuid-Afrika	SA Cares	243
Totaal		1.799

vrijwilligers die geld inzamelden. Dat deden individuen, maar ook bijvoorbeeld de vrijwilligers van de Stichting Kinderwelzijn China voor onze projecten in China en van de Stichting Bloeiende Toekomst. Deze laatste ondersteunt met een gedeelte van de

verkoopopbrengst van orchideeën het programma SA Cares for Life in Zuid-Afrika.

Partners

De contracten met onze partners in India, Zuid-Afrika, Burkina Faso, China en Colom-

2.500 EURO AAN CHOCOLADEREPEN VERKOCHT VOOR WERELDKINDEREN!

Thérèse en Jensel zijn beiden uit de Filipijnen geadopteerd. De twee meisjes waren in november en december 2017 druk bezig met de verkoop van chocoladerepen. Om het snoepgoed zat een zelfversierde wikkel met daarop de woorden 'Geef ons leven kleur'. Het duo verkocht ruim vierhonderd repen aan burens, vrienden en bekenden. In januari onthulden zij op het kantoor van Wereldkinderen vol trots het resultaat van deze actie: 2500 euro! Het bedrag is geschonken aan onze partner op de Filipijnen voor de opbouw van het opvanghuis in Tacloban. Tijdens de tyfoon Haiyan in 2013 werd het huis compleet verwoest, inmiddels is het weer bijna opgebouwd. Binnenkort

levert de aannemer het pand op en ditmaal is het tyfoon-proof! Dank voor deze mooie bijdrage Thérèse en Jensel!

bia werden in 2017 verlengd voor periodes van wisselend een tot drie jaar. Deze partners bieden onmisbare steun aan kwetsbare gezinnen die door armoede, geweld en/of ziekte uit elkaar dreigen te vallen. De contracten in de overige vijf landen lopen nog door tot in 2018.

India - KARE

In India continueerden we na een succesvolle pilot de financiering van gezinsgerichte zorg. Kinderen die in tehuizen wonen, krijgen begeleiding bij de terugkeer naar huis. Uniek voor India is dat deze partner zich actief bezig houdt met het opsporen van familieleden van deze kinderen die de zorg op zich kunnen nemen. Vanuit het programma probeert men stapsgewijs het contact en de relaties te herstellen en de families weer verantwoordelijkheid te laten nemen voor het kind. Zo kunnen kinderen uiteindelijk weer bij een gezin wonen waarmee ze familiebanden hebben. In 2017 kregen 36 kinderen met deze aanpak weer een thuis bij hun familie.

Burkina Faso - Orphelinat Giuseppe e Margherita Coletto

In het afgelegen zuidwesten van Burkina Faso ligt het stadje Diébougou. In dit gebied is opvang van weeskinderen niet of nauwelijks geregeld. Onze partnerorganisatie zorgt voor bescherming en verzorging van kinderen die in deze regio te vondeling zijn gelegd. Afgelopen jaar ondersteunde Orphelinat Giuseppe e Margherita Coletto dertien pleeggezinnen die gezamenlijk voor vijftien kinderen zorgen. Het concept pleegzorg was tot voor kort vrij onbekend in deze regio. Onze partner vond ook vijftien nieuwe gezinnen die de training voor het bieden van pleegzorg wilden volgen. Zo groeit de bekendheid van pleegzorg in de regio en vinden meer kinderen een nieuw thuis in een gezin. Wereldkinderen steunt dit programma ook komend jaar weer.

China - Liming

Er is in China relatief weinig ondersteuning en begrip voor kinderen met verstandelijke

en fysieke beperkingen. Onderwijs krijgen deze kinderen nauwelijks. Onze partner in China verzorgt onderwijs voor deze groep kinderen. De school van Liming telt momenteel zeventig kinderen tussen de zes en twaalf jaar met fysieke en verstandelijke beperkingen, waaronder cerebrale parese. Deze kinderen worden niet op openbare scholen toegelaten. Vorig jaar telde de school nog 33 kinderen. De bekendheid van de school is sterk gestegen en de bezoeken van Liming bij ouders thuis zorgen ervoor dat de vraag toeneemt. De kinderen vergroten op de school hun zelfredzaamheid en leren bijvoorbeeld zich aankleden, zelf eten en meedoen tijdens een uitje. Waar mogelijk krijgen zij onderwijs. De kinderen komen uit arme families. Op deze manier kunnen zij thuis blijven wonen.

Zuid-Afrika - SA Cares for life

In Zuid-Afrika werkt SA Cares for life met het effectieve concept van maatschappelijk werkers die vanuit de eigen gemeenschap worden opgeleid. We verlengden de ondersteuning voor de komende twee jaar. Het programma werd afgelopen jaar uitgebreid van twee naar drie maatschappelijk werkers. Zij ondersteunen 240 kinderen in gezinnen in moeilijke omstandigheden, bijvoorbeeld met een grootmoeder of een minderjarige als gezinshoofd. De gezinnen krijgen in eerste instantie gedurende negen maanden voedselpakketten. Daarnaast krijgt het gezin opvoedingsadvies en begeleiding bij de aanvraag van medische zorg en bijstand bij de gemeente. Daarnaast zoekt men met het gezin naar meer duurzame economische oplossingen, zoals het opzetten van groentetuinen of kleine bedrijfjes.

Jaar	Aantal partners	Aantal projecten	Aantal kinderen
2017	10	11	1.799
2016	11	12	2.034
2015	23	22	22.980

Better Care Network Netherlands

Ook in 2017 maakte Wereldkinderen deel uit van de stuurgroep van het Better Care Network Netherlands (BCNN). Het netwerk wil via samenwerking de hulp aan kinderen zonder adequate ouderlijke zorg in ontwikkelingslanden verbeteren. Een belangrijk thema in 2017 was het zogenoemde wees-huistoerisme. BCNN geeft organisaties inzicht in de negatieve effecten van steeds wisselende vrijwilligers bij de zorg van kwetsbare kinderen. Deze kinderen hechten zich aan de mensen die zorg bieden en hebben dan keer op keer te maken met een breuk, waardoor zij een hechtingsstoornis kunnen oplopen. In 2017 startte BCNN de campagne #stopweeshuistoerisme. Met advertenties, Facebook en een actiewebsite bereikte de campagne ruim 200.000 jongeren. Ook leidde de campagne tot veel aandacht in de media (radio, tv, landelijke dagbladen) en tot Kamervragen.

Projectencommissie

In 2017 kregen we ondersteuning van de in 2016 opnieuw ingestelde projectencommissie.

Deze commissie bestaat uit vier vrijwilligers en de programmamedewerkers van Wereldkinderen. Dit jaar kwam de commissie tweemaal bijeen om nieuwe voorstellen te bespreken en te brainstormen over het toekomstig programmabeleid. Er werd ook een nieuw format voor voortgangsrapportages vastgesteld.

Werkbezoeken 2017

In 2017 bezochten we de projecten in de Filipijnen, China, Colombia en Thailand. In de Filipijnen werd uitgebreid gesproken over het gemeenschapscentrum dat zich in de laatste fase van herbouw bevond. Tevens werden plannen gemaakt voor toekomstige steun aan kwetsbare kinderen, bijvoorbeeld met een programma voor pleegzorg. De Filipijnen blijft dan ook voor Wereldkinderen een prioriteitsland.

Tijdens onze reis in China zagen we welke ontwikkeling kinderen met een handicap doormaken wanneer ze goed onderwijs en professionele revalidatie krijgen. Bovendien

leren de ouders in dit project hoe ze hun kind kunnen begeleiden in zelfstandig eten en bewegen. De samenwerking met de ouders versterkt ook de band tussen ouder en kind.

In Colombia kregen we een goed beeld van de structurele veranderingen die onze partner neerzet, bijvoorbeeld door juist kinderen hun wensen en behoeften te laten uitspreken richting politici. Ook zagen we tijdens dit bezoek hoe ouders vaardigheden leren om hun kind beter te begeleiden bij hun ontwikkeling. Meer belonen en minder straffen is daarvan een voorbeeld.

In Thailand kregen we beter inzicht in het netwerk van Siam Care en in de verhouding tussen wat de overheid regelt voor mensen met hiv/aids en welke aanvullende begeleiding onze partner aan deze doelgroep geeft. Medicatie voor hiv is bijvoorbeeld gratis. De frequente ziekenhuisbezoeken kosten echter tijd en geld. Siam Care ondersteunt daarbij als verzorgers dat niet op kunnen brennen.

Als opgroeien in een veilig en liefdevol gezin in eigen land niet mogelijk is, bemiddelen wij bij interlandelijke adoptie. Dit doen wij in samenwerking met betrouwbare partnerorganisaties met transparante procedures waardoor het belang van het kind is gewaarborgd.

Wij zien adoptie als een internationale kinderbeschermingsmaatregel waarbij respect voor het kind, de ouders die het kind hebben afgestaan en de adoptieouders leidend is.

Tabel: aantal kinderen adopties 2017

Plaatsingen Wereldkinderen per land

China	8
Zuid-Afrika	15
Filipijnen	11
Colombia	3
Thailand	13
Burkina Faso	2
Totaal	52

In totaal werden in 2017 14 meisjes en 38 jongens geadopteerd in de leeftijd van één tot acht jaar. Daaronder waren drie siblings, elk stel uit een ander land van herkomst. Het aantal geplaatste kinderen daalde afgelopen jaar. Dit was in lijn met de verwachting voor 2017. Landelijk bleef het aantal adopties stabiel ten opzichte van 2016. Voor Wereldkinderen had de daling vooral te maken met een terugloop in het aantal adopties vanuit China. De economische vooruitgang in het land zorgt ook voor verbeterde zorg voor kinderen. De andere vaste contacten bleven stabiel in aantallen.

De trend ten aanzien van de achtergronden van de kinderen zet zich voort. Steeds vaker gaat het om kinderen met een complexe achtergrond, zoals bijvoorbeeld combinaties van medische aandoeningen, een drugsverslaafde moeder of hiv. Met name vanuit China zien we een stijging van adopties van kinderen met een zeer complexe achtergrond. Ook stellen de verschillende organisaties in de adoptieketen steeds striktere eisen aan rapportages. De medische en sociale achtergrond van een

kind moet voldoende in beeld zijn, voor een match tot stand kan komen. Wanneer belangrijke informatie niet beschikbaar is, gaat Wereldkinderen niet verder met de procedure.

In 2017 investeerden we in behoud en ontwikkeling van adoptiecontacten. Kwaliteit en een goede borging van adoptieprocedures was en is van groot belang. We legden werkbezoeken af aan meerdere landen om contacten verder aan te halen en informatie te delen. We blijven zo goed op de hoogte van procedures en regelgeving in de landen waar we mee werken.

Aanmelding en informatie

In 2017 was er vanwege de verhuizing geen informatiedag georganiseerd. Wel was Wereldkinderen dagelijks telefonisch bereikbaar voor algemene informatievragen. Ook ontvingen we veel vragen via de mail. De medewerkers beantwoordden deze.

In 2017 ontvingen we 68 nieuwe aanmeldingen. Voor 36 aanvragen vond een intakegesprek plaats. We verzonden 44 aanvragen naar het buitenland.

Experimentele procedure

Burkina Faso

In 2017 kwamen twee kinderen aan in Nederland vanuit Burkina Faso. De procedures waren duidelijk. Het contact met de contactpersoon is goed. Besloten is om in 2018 een aantal nieuwe adoptiedossiers in te sturen.

India

Vanuit India kwamen geen kinderen naar Nederland in 2017. Eind van het jaar besloten we de vergunning niet te verlengen. Het lukte onvoldoende om de procedures in een afgebakende periode helder te krijgen. Omdat medewerkers minder uren tot hun beschikking hebben, maken we keuzes in de landen van waaruit we adopteren.

Rwanda

Wereldkinderen ging een eerste contact aan in Rwanda en heeft het ministerie laten weten mogelijk vergunninghouder voor dit land te willen zijn. Komend jaar onderzoeken we wat de mogelijkheden voor adoptie vanuit dit land zijn.

Adviesrapport RSJ

Het rapport van de Raad voor Strafrechttoepassing en Jeugdbescherming (RSJ) uit 2016 zorgde ook in 2017 voor veel commotie en raakte veel geadopteerden en adoptieouders. Het voornaamste advies luidde om interlandelijke adoptie te stoppen. Staatssecretaris Dijkhoff stelde dat een goed gereguleerde adoptieprocedure kansen biedt voor kinderen die gebaat zijn bij adoptie. De staatssecretaris legde om die reden dit advies naast zich neer. Adoptie wordt niet stopgezet, wel scherpt het ministerie procedures verder aan. In mei 2017 volgde een hoorzitting van de speciale kamercommissie adoptie. Hier werd een brede groep betrokkenen gehoord. De vergunninghouders stelden gezamenlijk een informatiepakket op voor de betrokken kamerleden. Ook kwamen de vergunninghouders tijdens de hoorzitting aan het woord. De hoorzitting liet duidelijk zien hoe verdeeld het adoptieveld is en hoe breed het scala aan meningen en visies. Tijdens de algemene vergadering van de Tweede Kamer begin 2018 werd duidelijk dat van stoppen met interlan-

delijke adoptie geen sprake is. Wel vraagt de Kamer om meer controle aan het begin van de keten en meer aandacht voor roots- en afstammingsvragen.

Media-aandacht

Het RSJ-rapport had tot gevolg dat adoptie veel in het nieuws kwam. De berichtgeving betrof met name schandalen in Sri Lanka en Bangladesh in de jaren zeventig en tachtig. Organisaties van geadopteerden die zich sterk maken voor uitgebreid onderzoek naar de adoptiepraktijken uit die periode, benutten dit podium om hun vragen naar voren te brengen.

Wereldkinderen investeerde in 2017 veel tijd in nazorg. We beantwoordden waar mogelijk vragen over individuele dossiers van betrokkenen en over de werkwijze in een aantal landen waar WK vroeger bemiddelde. Wereldkinderen was hierin zo transparant mogelijk en deelde de beschikbare informatie. De publieke opinie werd door de negatieve berichtgeving over adoptie beïnvloed. Wereldkinderen heeft dit niet vertaald gezien in

een daling van het aantal aanmeldingen van potentiële adoptieouders. Die waren volgens planning.

Rootsactiviteiten en dossiers

Er werden in 2017 46 dossiers uit het externe archief opgevraagd.

Samenwerking adoptieketen en vergunninghouders

Zowel in de adoptieketen als met de vergunninghouders werken we samen. Drie tot vier keer per jaar is er ketenoverleg voor informatie-uitwisseling en afstemming met de Stichting Adoptievoorzieningen, de Raad voor de Kinderbescherming, justitie en de vergunninghouders.

Ook werd een aantal projecten ontwikkeld of voortgezet en afgerond. Het project medische duiding - waarbij een special needslijst werd ontwikkeld om de match tussen kind en ouder te verbeteren - werd afgerond. Ook deden we onderzoek naar de medische beoordeling van kinddossiers. De uitkomst daarvan was dat alle vergunninghouders voor de beoordeling van kinddossiers een arts zullen inzetten, zodat beter inzichtelijk wordt wat een eventuele aandoening betekent voor het kind en het gezin.

We startten tevens het project 'Historie & roots' met als doel het verleden van adoptie beter in kaart te brengen. Het gaat dan om werkwijzen door de jaren heen en de context van de diverse landen op dat moment in de tijd. Zo kunnen vergunninghouders en andere betrokken partijen een completer beeld schetsen van hoe adopties in het verleden verliepen voor geadopteerden en hun ouders. Het project is in de opstartfase en wordt naar verwachting in 2019 afgerond.

De vergunninghouders werkten afgelopen jaar nauw samen naar aanleiding van het RSJ-rapport. Positiebepaling en externe communicatie werd in overleg bepaald.

Samenwerking Onze Lieve Vrouwe Gasthuis

Wereldkinderen werkt voor de beoordeling van dossiers op medisch gebied samen met dr. Marina Keessen van het Onze Lieve Vrouwe Gasthuis. Afgelopen zomer ging Marina Keessen met pensioen. Sindsdien heeft Wereldkinderen een individueel contract met haar voor de beoordeling van alle voorstellen.

In 2017 beoordeelde zij ruim vijftig dossiers. De samenwerking met het Onze Lieve Vrouwe Gasthuis is beëindigd.

Samenwerkingspartners

Wij blijven de samenwerking zoeken met andere organisaties op het gebied van adoptie, kinderrechten en kinderbescherming in nationaal, Europees en internationaal verband. Zo willen we op het terrein van lobby en beleidsbeïnvloeding alliantiepartners zoeken om met onze opgebouwde kennis en expertise rondom adoptie te blijven pleiten voor verantwoorde adopties. Ook werken we nationaal en internationaal samen met partijen op gebied van alternatieve zorg en de-institutionalisering.

FAMILIEPROGRAMMA INDIA

Het KARE programma in India richt zich op de verbinding tussen de familie en het kind en zorgt er zo voor dat familieleden zich (weer) verantwoordelijk voelen voor hun kinderen.

Coördinator **Jim De**: “We leren de gezinnen hoe je betrokken bij elkaar blijft, ook als er weinig geld is en een kind tijdelijk in een tehuis is geplaatst. Wij kijken ook naar preventie. Je moet de problemen bij de basis aanpakken. Hoe kunnen we ervoor zorgen dat gezinnen of families bij elkaar kunnen blijven?”

Onze betrokken vrijwilligers zetten ook in 2017 hun tijd, ervaring of talent in voor onze organisatie. 105 vrijwilligers zetten zich afgelopen jaar structureel en voor een langere periode in. Zij organiseerden het afgelopen jaar verenigingsactiviteiten, steunden onze projecten, verzorgden het tijdschrift Wereldkinderen of hielpen bij kantoorwerkzaamheden. Daarnaast stonden leden en andere betrokkenen ons bij met korte klussen.

Verenigingsactiviteiten

Dat onze leden kunnen deelnemen aan verschillende verenigingsactiviteiten in het land is te danken aan onze grootste groep vrijwilligers: de adoptievrijwilligers. Verschillende teams organiseerden in 2017 de volgende activiteiten:

- kindermiddagen;
- vier regioavonden met de onderwerpen: roots, trauma en rouw, eigen waarden en normen en de betekenis van het gedrag van een kind;
- ouderbijeenkomsten voor adoptieouders (vijf groepen);

- wachtgroepen voor aspirant-adoptieouders (zes groepen);
- aankomstbezoekjes voor gezinnen waar een kind is aangekomen.

Naast deze activiteiten werden diverse wachtgroepen en ouderbijeenkomsten georganiseerd. Het blijft voor de vrijwilligers zoeken naar een passend activiteiten aanbod voor onze leden. Steeds vaker zoeken leden elkaar online op en delen daar informatie. Deze veranderde manier van informatie zoeken en delen was ook in de afgelopen jaren één van de gespreksonderwerpen tijdens het coördinatorenoverleg. Dit overleg - waarin de coördinatoren van de activiteitenteams vertegenwoordigd zijn - had in 2017 drie keer plaats.

Aanpassing vrijwilligersbeleid

Met de afname van het aantal adopties dalen ook de werkzaamheden voor vrijwilligers. Om die reden werd besloten om de regio-indeling los te laten. Wereldkinderen werkt voortaan met drie landelijke coördinatoren die alle activiteiten afstemmen. Een vrijwilli-

ger coördineert landelijk de wachtgroepen en de ouderbijeenkomsten. Er is een vrijwilliger verantwoordelijk voor de aankomstbezoeken en iemand voor de ontmoetingsbijeenkomsten. De regio-coördinatoren namen de taak van landelijk coördinator op zich. De vrijwilligers blijven wel per regio ingedeeld, zodat duidelijk is in welk gebied zij actief zijn.

Redactie tijdschrift Wereldkinderen

De redactie van Wereldkinderen bestaat grotendeels uit vrijwilligers. Zij zorgen voor de inhoud van het blad dat vier keer per jaar bij onze leden op de mat valt. Tien vrijwilligers en een betaalde eindredacteur kwamen in 2017 vier keer bij elkaar voor de redactievergadering.

Korte projecten

Naast vrijwilligers die zich voor lange tijd inzetten voor onze organisatie hebben veel leden en andere betrokkenen hun tijd, netwerk of deskundigheid beschikbaar gesteld voor onze organisatie in de vorm van gesprekken of kortdurende klussen. Zo vertelden adoptieouders over hun ervaringen tijdens

informatiedagen en verenigingsactiviteiten en boden leden hun netwerk of deskundigheid aan.

Vrijwilligersdag

In september kwamen twaalf vrijwilligers naar Den Haag voor de jaarlijkse vrijwilligersdag. Deze dag was bedoeld om inspiratie en kennis op te doen en de samenwerking te versterken. Daarnaast wilden we met deze dag onze waardering laten blijken. In de ochtend was een lezing gepland van een geadopteerde uit Colombia, helaas kon dit op het allerlaatste moment niet doorgaan. In de middag was er gelegenheid om elkaar, elkaars werkzaamheden en Wereldkinderen beter te leren kennen en werd er een ontdekkingstocht in het Haagse Bos gemaakt onder leiding van een enthousiaste gids.

FAMILIEPROGRAMMA KENIA

Morten Skovdal werkt in Kenia voor World Voices Positive, een organisatie die de zorg voor en opvang van weeskinderen met hiv/aids verbetert. De organisatie steunt en versterkt vijf arme gemeenschappen onder andere bij de opzet van een klein bedrijfje zoals de verkoop van eigengekweekte groente.

Skovdal: "Mensen overleggen hoe ze het geld zullen besteden. We helpen ze ook bij het maken van een financieel plan. Dat moment benutten we om volwassenen en kinderen te vertellen over kindermwzijn en kinderrechten. De gemeenschappen voelen zich meer verantwoordelijk voor elkaar. Enkele kinderen die recent wees werden, zijn in een van de gemeenschappen door vrouwen in hun gezin opgenomen."

Fondsenwerving en inkomsten uit adoptie

De adopties en de familieprogramma's worden verschillend bekostigd. Voor de kosten van de adopties benutten we de bijdragen van (aspirant-)adoptieouders en een deel van de ledencontributie. De familieprogramma's financieren we via eigen fondsenwerving en eveneens via een deel van de contributie.

Eigen fondsenwerving

De inkomsten uit eigen fondsenwerving waren in 2017 in lijn met de begroting (99%). Ten opzichte van de inkomsten in 2016 was er aanzienlijke daling, namelijk 11%. Inkomsten uit eigen fondsenwerving krijgt Wereldkinderen via incidentele giften en donaties, nalatenschappen, contributies van leden en sponsoring.

Met sponsoring bedoelen we de bijdragen van vaste, particuliere donateurs van Wereldkinderen. Het aantal donateurs op 31 december 2017 bedroeg 1.444, tegenover 1.672 donateurs een jaar daarvoor. Daarnaast telde Wereldkinderen 3.092 leden (3.275 leden in 2016). Dit betekende een daling van ongeveer 5% onder leden en ruim 13% onder donateurs.

Deze daling van het aantal donateurs is een trend die al een paar jaar zichtbaar is. Veel trouwe en langdurige donateurs maken (noodgedwongen) andere keuzes. Bovendien is de concurrentie met andere fondsenwervende organisaties groot.

Ook bij leden zijn de teruglopende aantallen een duidelijk waarneembare trend. Oudere leden zeggen om uiteenlopende redenen op, bijvoorbeeld omdat hun kinderen inmiddels ruimschoots volwassen zijn. De aanwas van nieuwe leden is, gerelateerd aan het teruglopend adoptiecijfer beperkt. Het aantal giften en donaties daalde ten opzichte van 2016 en viel iets lager dan begroot.

Daarentegen ontvingen we meer middelen uit nalatenschappen. In 2017 was de focus op fondsenwerving en werving van nieuwe donateurs beperkt. Dat was zichtbaar in de resultaten over het jaar.

De bijdragen uit eigen fondsenwerving besteden we grotendeels aan de familieprogramma's van Wereldkinderen. De contributie van de leden verdelen we gelijk over de adoptie- en programmadoelstellingen.

Subsidies

In 2017 heeft Wereldkinderen geen subsidies ontvangen.

	2017 realisatie	2017 begroot	2016 realisatie
Donaties en giften	41.000	72.000	108.000
Sponsoring	175.000	170.000	203.000
Nalatenschappen	85.000	75.000	57.000
Contributies eigen fondsenwerving	119.000	108.000	107.000
Totaal	421.000	425.000	475.000

Inkomen uit interlandelijke adoptie

Het interlandelijke adoptieprogramma financieren we volledig uit de inkomsten van de (aspirant-)adoptieouders. In 2017 ontvingen we € 847.000 aan baten voor het interlandelijke adoptieprogramma. Dit is inclusief de bijdrage uit de contributie.

CBF-keurmerk: kosten fondsenwerving

Het kostenpercentage voor fondsenwerving bedroeg 16% in 2017. Daarmee voldoen we aan de normering voor het CBF-keurmerk. In zijn vergadering van 2 juli 2015 besloot het CBF dat Wereldkinderen opnieuw in aanmerking kwam voor erkenning als keurmerkhouders. Deze erkenning verloopt in 2018 en wordt jaarlijks getoetst. In 2017 werd deze jaarlijkse toets met succes doorlopen.

Begroting en financieel beleid

De financiële continuïteit van de organisatie is van groot belang. De kosten van de activiteiten, de bestedingen en het beheer en de administratie mogen de baten niet te boven gaan. De doelstelling is om via een optimalisering van de kosten de financiële positie van de organisatie te verbeteren. Kostenbeheersing is in de komende drie jaar van groot belang bij het invullen en uitvoeren van alle strategische doelen. Daarnaast vereist het

uitvoeren van de strategie ook een aantal kleine investeringen. Om die reden wordt er voor 2018 extra geïnvesteerd in communicatie, informatievoorziening en marketing. Daarom is voor 2018 nog een licht negatief resultaat begroot.

Totaal baten	€ 1.188.823
Totaal lasten	€ 1.254.825
Begroot resultaat	-€ 66.002

Bestuur en organisatie

Wereldkinderen bestaat uit een vereniging en een beheerstichting. De Vereniging Wereldkinderen is opgericht op 17 april 1971 en is een actieve organisatie van waaruit de medewerkers de activiteiten ontplooiën. Het pand en het personeel zijn ondergebracht in de Beheerstichting Wereldkinderen, opgericht op 15 september 1983. De Raad van Toezicht ziet toe op zowel de vereniging als de beheerstichting.

De organisatie

Eind 2017 waren er zeven betaalde medewerkers in Nederland (zes fte) en vier betaalde contactpersonen in het buitenland. Daarnaast maakten we een transitie naar een zogenoemde flexibele schil. We huren financiën, administratie en communicatie extern in. Het ging daarbij om het equivalent van ongeveer 0,4 fte. In 2017 waren er 105 vrijwilligers actief. Het werkveld waarin Wereldkinderen opereert, is complex en dynamisch en de verantwoordelijkheden en risico's zijn groot. De afgelopen jaren werden verschillende reorganisaties doorgevoerd om de organisatie aan te passen aan de veranderende context en de te

ruglopende aantallen adopties. Wereldkinderen is nu een platte en wendbare organisatie met een klein team. Een verdere herstructurering is wel noodzakelijk om de organisatie blijvend toekomstbestendig te maken.

Bezoldiging directie

Mevrouw drs. F. Zwaga werd per 1 februari 2017 als (interim)-directeur/bestuurder aangesteld. Mevrouw Zwaga had daarnaast zitting in het curatorium van de leerstoel Adoptie binnen het Leids Universitair Medisch Centrum. Deze functie was onbezoldigd. De directeur/bestuurder ontving een beloning passend binnen de *Adviesregeling beloning directeuren van goede doelen* van de Vereniging voor Fondsenwervende Instellingen en conform de cao voor de sector Zorg & Welzijn. Van de beloning kwam tachtig procent voor rekening van de adoptieactiviteiten en twintig procent ten laste van fondsenwerving en lokale programmaondersteuning. De adviesregeling geeft aan de hand van zwaartecriteria een maximumnorm voor het jaarinkomen. Bij een tweehoofdige directie was deze vastgesteld op 78.000 euro exclusief

werkgeversbijdrage pensioen, belaste vergoedingen en overige beloningen. Het jaarinkomen van mevrouw Zwaga bedroeg 80.850 euro inclusief belaste vergoedingen en overige beloningen. Mevrouw Zwaga werd extern ingehuurd.

De Raad van Toezicht heeft het bezoldigingsbeleid, de hoogte van de directiebeloning en de hoogte van andere bezoldigingscomponenten vastgesteld. Het beleid wordt periodiek geactualiseerd. De laatste evaluatie was in 2015. In 2018 wordt het beleid geactualiseerd.

Code goed bestuur

Zowel de Raad van Toezicht als de bestuurder werken conform de *Code goed bestuur*. De Raad van Toezicht paste, net als in voorgaande jaren, in 2017 de aanbevelingen van de Commissie Wijffels toe in haar manier van toezicht houden. De Raad van Toezicht kent een financiële auditcommissie die zowel de begroting als de jaarrekening beoordeelde en, voorzien van een positief advies, aan de Raad van Toezicht voorlegde. De Raad van Toezicht legde op haar beurt de stukken voor aan de algemene

ledenvergadering. De stukken werden daar met het algemene beleidsplan vastgesteld.

Beleidsplanning

De beleidscyclus begint jaarlijks met een omgevingsschets die leidt tot een jaarplan met daarin de strategische doelstellingen voor het komende jaar. De algemene ledenvergadering (ALV) stelt in november de begroting vast die door de bestuurder/directie is opgesteld en door de Raad van Toezicht is beoordeeld. Het toezicht op de uitvoering van dit algemene beleid vindt plaats door de Raad van Toezicht.

Het jaarplan is gebaseerd op het meerjarenbeleid met strategische doelen, opgesteld door de directie voor een periode van drie jaar. Het meerjarenbeleid wordt vervolgens op hoofdlijnen voorgelegd aan de Raad van Toezicht en daarna samen met de begroting besproken tijdens de ALV. Het meerjarenbeleid 'Strategische notitie 2019 en verder' werd in de ledenvergadering van november 2017 goedgekeurd.

De ALV vond in 2017 in juni en november plaats. In juni stonden ontwikkelingen binnen de vereniging, de jaarrekening 2016 en het jaarverslag 2016 op de agenda. Tijdens de ALV van november ging het om de begroting 2018, een terugblik op 2017, het meerjarenbeleid en

het herbenoemen van het lid van de Raad van Toezicht, de heer drs. W.J.J. Schasfoort, voor een jaar.

Communicatie

De website, het extranet, de nieuwsbrieven, sociale media en het tijdschrift Wereldkinderen waren in 2017 de belangrijkste communicatiemiddelen. Het tijdschrift

Wereldkinderen verscheen vier keer met een oplage van ongeveer 3.500 exemplaren. We verstuurden ieder kwartaal nieuwsbrieven naar specifieke doelgroepen zoals aspirant-adoptieouders op de wachtlijst. Daarnaast verstuurden we nieuwsbrieven naar de vrijwilligers, leden en donateurs. We gebruikten drie vormen van sociale media: LinkedIn, Twitter en Facebook. Omdat onze

leden vooral actief zijn op Facebook, lag hier onze focus. We kunnen via dit medium snel en makkelijk informatie delen en een groot publiek bereiken. Het aantal bezoekers op onze Facebookpagina groeit en we benutten dit medium en andere sociale media-kanalen aankomend jaar nog meer. In 2017 ontwikkelden we met behulp van ZB Communicatie een contentstrategie. Deze vormt de basis voor een betere positionering en voor een toenemend gebruik van sociale media. We willen informatie en kennis delen en tegelijk een positief en kritisch beeld van adoptie neer zetten.

Bedrijfsvoering

Wereldkinderen voldoet aan de eisen van het kwaliteitskader van de vergunninghouders. Alle vergunninghouders interlandelijke adoptie dienen aan deze eisen te voldoen. Zo waarborgen we de kwaliteit van adoptieprocedures en zorgen we voor verantwoorde adopties. Onze organisatie werkt met een eigen kwaliteitshandboek waarin interne procedures en de behandeling van klachten duidelijk staan omschreven. Het verbeteren van de bedrijfsvoering is een continu proces. In 2017 kwam dit onder andere tot uitdrukking in de goede resultaten van de jaarlijkse externe audit (ISO 9001 certificering). Ook in

2018 blijven we ons inspannen om aan de eisen van het kwaliteitskader te voldoen.

Beleid inzake het eigen vermogen

Het eigen vermogen bestaat uit de volgende componenten:

- de continuïteitsreserve, een buffer voor onverwachte tegenvallers;
- de bestemmingsreserves, middelen waaraan door het bestuur een specifieke bestemming is gegeven;
- bestemmingsfondsen, de geoormerkte middelen waarvoor projectverplichtingen bestaan.

In het boekjaar 2017 werd aan de continuïteitsreserve 637.000 euro toegevoegd. Op basis van geoormerkte gelden werd een onttrekking gedaan van 118.000 euro aan de projectbestemmingsfondsen. Een deel hiervan, namelijk 75.000 euro, is herbestemd voor de inzet van communicatie en voor een interactief, digitaal platform.

Beleggingsbeleid

Conform het besluit van de Raad van Toezicht zijn beleggingen in effecten niet toegestaan. Tijdelijke overschotten van liquide middelen worden belegd in kortlopende deposito's en spaarrekeningen.

Risicomanagement

Wij onderkennen binnen de organisatie verschillende risico's. Om deze het hoofd te bieden, is goed risicomanagement onontbeerlijk. We benoemen hier de voornaamste risico's en hoe wij deze zo veel mogelijk beperken.

Kwaliteit adopties

De kwaliteit van ons werk moet van het hoogst mogelijke niveau zijn. Een effectieve en efficiënte uitvoering van de interventiestrategieën en een effectieve lobby voor de implementatie van het Haags Adoptieverdrag dragen daaraan bij. Ook met toenemende samenwerking met andere organisaties willen we risico's in het adoptieproces zoveel mogelijk verkleinen. Daarnaast richten wij ons op bestaande contacten waar we al jarenlang een werkrelatie hebben. Waar mogelijk ontwikkelen we contacten in nieuwe landen.

Kleine organisatie, beperkte personele bezetting

Hiervoor is een risicoanalyse opgesteld. Door het in kaart brengen van de verschillende bedrijfsprocessen hebben we goed zicht op de benodigde continuïteit van werkzaamheden. Door de uitwisselbaarheid van werkzaamheden kan het uitvallen van één of enkele medewerkers (tijdelijk) intern worden opgevangen. Bij langdurige uitval

moet extern worden uitgekeken naar (tijdelijke) vervanging.

Teruglopende baten drukken op de begroting

De afgelopen jaren zien wij een terugloop aan baten. Dit had in 2017 wederom gevolgen voor de totale bedrijfsvoering. Het aantal fte's werd in 2017 verder teruggebracht, met name de fte's in administratie en beheer. Daarnaast bekeken we de andere vaste kosten. Dat resulteerde in een efficiëntieslag om de kosten in lijn te brengen met de teruglopende baten. Tegelijk ontplooiden we activiteiten om de baten te vergroten. We deden dat met fondsenwerving en uitbreiding van ons dienstenpalet.

Ziekteverzuim

Het ziekteverzuim bedroeg in 2017 netto 17,5%. Dat is aanzienlijk hoger dan in voorgaande jaren (2 tot 5%) en een gevolg van langdurige ziekte van twee medewerkers. De omvang van het team is aanzienlijk kleiner dan eerdere jaren. Ziekte van een of twee medewerkers heeft daarmee een groot effect op het percentage. Het percentage lag daarmee aanzienlijk hoger dan het gemiddeld landelijk ziekteverzuim. Dat bedroeg eind 2017 5,6% voor de sector Zorg & Welzijn.

Een 7,7 voor onze dienstverlening

In 2017 kregen we een 7,7 als rapportcijfer voor onze dienstverlening. Dit was iets lager dan in 2016 (8,1). Adoptieouders vullen na afronding van de procedure het jaarlijks klanttevredenheidsonderzoek in. De response bedroeg 50%. Dat kan de lichte daling in het rapportcijfer deels verklaren. Het klanttevredenheidsonderzoek wordt ieder jaar geanalyseerd. Verbeterpunten nemen we mee in de planning van het volgend jaar.

Klachtenafhandeling

In 2017 werden geen klachten voorgelegd aan de externe klachtencommissie vergunninghouders interlandelijke adoptie. We ontvingen evenmin klachten die via de interne procedure afgehandeld konden worden. Klachten die binnenkomen, noteren we nauwgezet conform de ISO-richtlijnen. We handelen deze binnen een termijn van vier weken af via de procedure klachtenafhandeling.

Verslag van de Raad van Toezicht

Wereldkinderen werkt met het Raad van Toezicht model. Dit betekent dat de Raad van Toezicht toeziet op de uitvoering van het algemeen beleid en de daarbij behorende begroting zoals door de algemene ledenvergadering vastgesteld. De uitvoering vindt plaats onder verantwoordelijkheid van de directeur/bestuurder.

Naast toezichthouder zijn individuele leden van de raad gesprekspartner en klankbord van

het bestuur en kunnen zij het bestuur adviseren op diverse terreinen. De Raad van Toezicht toetst op de volgende aandachtsgebieden: het realiseren van de doelstellingen, de besteding van de middelen, fondsenwerving, het omgaan met vrijwilligers en het functioneren van de organisatie op ethische, strategische, juridische en maatschappelijke aspecten.

In 2017 vergaderde de Raad van Toezicht acht keer waarbij de bestuurder aanwezig was.

Tijdens deze vergaderingen werden diverse punten ge-agendeerd, zoals het meerjarenbeleidsplan, de samenstelling van de Raad van Toezicht, de algemene ledenvergadering, de jaarrekening en het jaarverslag 2016, de begroting 2018, programma's en fondsenwerving, de veranderende omgeving waarin de vereniging opereert, HR-aangelegenheden en de huisvesting. De accountant verstreekte bij de jaarrekening 2016 een goedkeurende controleverklaring.

Samenstelling Raad van Toezicht per 31 december 2016:

Functie	Naam	Maatschappelijke functie	Aandachtsgebied
<i>Voorzitter</i>	Mevr. mr. E.M.T. van Ruitenbeek	advocaat/partner van Hilten de Vries van Ruitenbeek Advocaten & Mediators	voorzitter/juridisch
<i>Vicevoorzitter</i>	Mevr. drs. A.M. Feenstra	directeur Marketing en Communicatie mboRijnland	projecten en fondsenwerving
<i>Lid</i>	Dhr. drs. W.J.J. Schasfoort	directeur Fair & Sustainable advisory services	adoptie
<i>Lid</i>	Dhr. drs. C. Hendriks	directeur ING bank	financiën

Rooster van aftreden Raad van Toezicht Wereldkinderen:

Naam	Benoemd per	2 ^e termijn	3 ^e termijn	Aftredend/herkiesbaar per
Mr. E.M.T. van Ruitenbeek	april 2015	april 2018	april 2021	april 2018, herkiesbaar 2 ^e termijn
Drs. W.J.J. Schasfoort	november 2014	november 2017	november 2020	november 2018, aftredend
Drs. A.M. Feenstra	november 2016	november 2019	november 2022	november 2019, herkiesbaar 2 ^e termijn
Drs. C. Hendriks	juni 2017	juni 2020	juni 2023	juni 2020, herkiesbaar 2 ^e termijn

Verantwoordingsverklaring

De verantwoordingsverklaring is opgesteld conform de richtlijn 650 voor fondsenwervende instellingen van de Raad voor de Jaarverslaggeving. Deze richtlijn is vanaf 2008 verplicht en is onderdeel van de richtlijnen van het Centraal Bureau Fondsenwerving (CBF).

De Raad van Toezicht en het bestuur van de Vereniging Wereldkinderen onderschrijven de volgende principes:

1. Binnen de instelling dient de functie toezicht houden (vaststellen of goedkeuren van plannen en kritisch volgen van de organisatie en haar resultaten) duidelijk te zijn gescheiden van het besturen, dan wel van de uitvoering.

2. De instelling dient continu te werken aan een optimale besteding van middelen zodat effectief en doelmatig wordt gewerkt aan het realiseren van de doelstelling.
3. De instelling streeft naar optimale relaties met belanghebbenden met gerichte aandacht voor de informatieverstopping en de inname en verwerking van wensen, vragen en klachten.

1. Principe toezicht houden en besturen

In de statuten is omschreven hoe de bestuurlijke en/of uitvoerende taken georganiseerd zijn, welke besluiten het bestuur/de directie rechtsgeldig kan nemen en welke besluiten de goedkeuring van de Raad van Toezicht nodig hebben. Deze zijn onder andere om-

schreven in artikel 12 (directie), artikel 14 (bevoegdheden van de bestuurder/directeur) en artikel 19 (taak van de Raad van Toezicht). Aangezien de Raad van Toezicht een groot aantal taken en verantwoordelijkheden heeft gemandateerd aan het bestuur/directie, heeft de Raad van Toezicht daadwerkelijk een grotendeels toezichthoudende taak gekregen.

Minimaal twee keer per jaar vindt een algemene ledenvergadering plaats. De taken en bevoegdheden van de algemene ledenvergadering worden omschreven in artikel 7 (algemene ledenvergadering) van de statuten. De Raad van Toezicht paste ook in 2017 de aanbevelingen van de Code Commissie Wijfels toe op haar manier van toezicht houden.

De auditcommissie beoordeelde zowel de begroting als de jaarrekening en legde deze met een positief advies voor aan de Raad van Toezicht, die op haar beurt een en ander met positief advies voorlegde aan de algemene ledenvergadering, die de jaarrekening en begroting goedkeurde.

Er zijn profielschetsen voor de leden van de Raad van Toezicht. Bij mutaties in de Raad van Toezicht wordt op grond van de samenstelling, aan de hand van vastgestelde profielschetsen en op basis van analyse van voor Wereldkinderen belangrijke ontwikkelingen, besloten tot het werven en selecteren van een nieuw lid voor de Raad van Toezicht.

2. Principe optimale besteding van middelen

Door het beoordelen van het meerjarenbeleidplan en de financiële meerjarenraming en de daaruit voortvloeiende begroting, geeft de Raad van Toezicht richting aan de doelstellingen van de organisatie. Het monitoren en evalueren van de uitvoering van activiteiten vindt plaats door een kritische beoordeling van aan te leveren managementinformatie. Wat betreft de interne processen steunt de Raad van Toezicht verder in belangrijke mate op de bevindingen van de accountant, de ISO-certificeerder, het ministerie van Buitenlandse Zaken en andere evaluatoren. Verbeterpunten

al dan niet op advies van de accountant, ISO-certificeerder en andere evaluatoren worden in de vergaderingen van de Raad van Toezicht geëvalueerd.

3. Principe van optimale relaties met belanghebbenden

De achterban van Wereldkinderen in Nederland kan worden opgedeeld in specifieke doelgroepen: (aspirant) adoptieouders, geadopteerden, leden, donateurs en vrijwilligers. Daarnaast worden bedrijven, vermogensfondsen en andere donoren gezien als belangrijke relaties met wie een duurzame financiering en samenwerking zijn opgebouwd. Om de verschillende belanghebbenden goed

te informeren, biedt Wereldkinderen naast algemene informatie ook maatwerkrapportages aan per doelgroep. De informatieverstrekking vindt plaats via verschillende uitingen: website, extranet, digitale nieuwsbrieven, vrijwilligersbijeenkomsten, projectrapportages, persberichten, flyers, kwartaalmagazine, jaarverslag en de algemene ledenvergadering. De verschillende doelgroepen hebben ieder toegang tot hun eigen informatiebronnen.

Enkele feiten over de Raad van Toezicht op een rij

- De Raad van Toezicht bestaat uit tenminste vier personen.
- De leden van de Raad van Toezicht worden door de algemene ledenvergadering benoemd voor een periode van drie jaar. Er bestaat de mogelijkheid om twee keer herbenoemd te worden.
- De leden van de Raad van Toezicht ontvangen geen bezoldiging voor het uitoefenen van hun functie.
- Leden van de Raad van Toezicht hebben geen zakelijke relaties met Wereldkinderen, zodat er geen sprake is of kan zijn van belangenverstrengeling.
- Het bestuur c.q. de directie hanteert een vaste informatiekalender waarbij de bestuurder relevante managementinformatie aanlevert en waarin de relevante jaarstukken ter beoordeling worden geagendeerd en door de bestuurder/directeur worden aangeleverd met als doel een positief advies te verkrijgen en daarna goedkeuring van de algemene ledenvergadering.
- Jaarlijks houdt de voorzitter van de Raad van Toezicht een beoordelings- en functioneringsgesprek met de bestuurder/directeur op grond van door de Raad van Toezicht verzamelde informatie. Dan worden eveneens specifieke afspraken gemaakt voor het nieuwe jaar en zo nodig de bezoldiging van de directie gewijzigd.
- Eenmaal per jaar vindt een besloten vergadering plaats en wordt het functioneren van de leden van Raad van Toezicht geëvalueerd.
- De voorzitter spreekt leden aan als sprake is van meervoudige afwezigheid op vooraf geplande vergaderingen of als sprake is van disfunctioneren zoals beschreven in het reglement van de Raad van Toezicht en de profielschetsen.
- Regelmatig overleg vindt plaats tussen de voorzitter van de Raad van Toezicht en de bestuurder/directeur.

A. Samengestelde balans (De balans is opgesteld ná verwerking resultaatbestemming)

Bedragen x € 1.000	31-12-2017	31-12-2016
ACTIVA		
Materiële vaste activa (1)	10	752
Vorderingen en overlopende activa (2)	68	44
Liquide middelen (3)	1.775	1.040
	1.843	1.084
Totaal activa	1.853	1.836
PASSIVA		
Reserves en Fondsen (4)		
- Continuïteitsreserve	869	232
- Herwaarderingsreserve	0	480
- Bestemmingsreserves	124	52
- Bestemmingsfondsen	542	660
Totaal eigen vermogen	1.535	1.424
Voorzieningen (5)	37	0
Kortlopende schulden (6)	280	412
Totaal passiva	1.853	1.836

B. Samengestelde Staat van baten en lasten

Bedragen x € 1.000	Realisatie 2017	Begroting 2017	Realisatie 2016	Vershil Begr.- Real. 2017	Vershil In % 2017
BATEN					
Baten uit adoptie (7)	847	847	1.079	0	0%
Baten uit eigen fondsenwerving (8)	421	425	475	-4	-1%
Subsidies van overheden (9)	0	0	50	0	0%
Rente en koersresultaten (10)	0	2	2	-2	-100%
Overige baten en lasten (11)	327	339	-49	-12	-3%
Totaal baten (A)	1.595	1.612	1.557	-18	-1%
LASTEN					
Besteed aan doelstellingen					
- Doelstelling adoptie (12)	829	765	901	65	8%
- Doelstelling programma (13)	222	330	248	-108	-33%
Totaal besteed aan doelstellingen	1.051	1.095	1.149	-44	-4%
<i>Werving baten</i>					
- Kosten eigen fondsenwerving (14)	67	59	114	8	14%
<i>Beheer en administratie</i>					
- Kosten beheer en administratie (15)	362	309	445	52	17%
Totaal lasten (B)	1.480	1.463	1.708	17	1%
Totaal (A - B)	114	149	-151	-35	-23%
Resultaat	114	149	-151	-35	-23%
Resultaatbestemming 2017					
Het resultaat is onttrokken dan wel toegevoegd aan:					
- Continuïteitsreserve	637				
- Herwaarderingsreserve	-480				
- Bestemmingsreserves	-43				
	<u>114</u>				

Ieder kind heeft recht op een thuis

Wereldkinderen

Bezuidenhoutseweg 50-58

2594 AW Den Haag

T 070 350 6699

E info@wereldkinderen.nl

I www.wereldkinderen.nl

twitter.com/wereldkinderen

facebook.com/wereldkinderen

IBAN: NL23RABO0152658823

Colofon

Tekst Wereldkinderen/Annemarie Breeve

Eindredactie Annemarie Breeve

Ontwerp The Happy Horseman

Fotografie Archief Wereldkinderen

Overname van teksten en foto's is alleen toegestaan
na schriftelijke toestemming van Wereldkinderen.

Fotografie (archief Wereldkinderen, tenzij anders vermeld)

Burkina Faso, Orphelinat Giuseppe e Margherita Coletta-Diébouougou (pagina 11, 13, 17)

China, Liming (pagina 5, 8, 9, 12, 16, 20, 30)

Colombia, Creciendo Unidos (pagina 12)

Ethiopië, OPRIFS (pagina 7)

Kenia, World Voices Positive (pagina 15, pagina 21 -Wilfried Schasfoort)

Thailand, Siam Care (pagina 18)

Zuid-Afrika, SA Cares for Life (pagina 6, 23)

Met dank aan de families Lute-Hamming (pagina 1), van Leeuwen-Molendijk (pagina 4) en
Dinkelman-Peters (pagina 25).

Kamer van Koophandel

De Vereniging Wereldkinderen is ingeschreven in het Verenigingsregister van de Kamer van Koophandel onder nummer 40531344 en als ANBI aangewezen onder fiscaal nummer 805639287. De Beheerstichting Wereldkinderen is ingeschreven in het stichtingenregister van de Kamer van Koophandel onder nummer 41203164.